8704

Bibl. Jag.

1.

Ladomir Benedyktowicz.

Bujmaj Narodzie!

Bujmaj Narodzie! czekają Cię jeszcze
Z rąk twoich wrogów ciężkie niesprawiedliwości -
Moralne tortur średniowiecznych klęczenia,
Dyplomatycznych mamideł kagańki,
Nowe rozbiory i nowe zamachy,
Na twoje ziemie i na twoje skarby.

Nim się nad światem Ład Boży dokona,
Wiek nienawiści ofiarze się wykół,
Być ci zostawać wielki Laokoona,
Być być jak w sieci pochwycony sokół -
I żeby duch twój złamany i skuty
Uklęknął przed zbrodnią grabieży i buty.

Błysnął ci jeszcze hajdamackie noże,
Z germańskiej hydry pobratymce zeszło,
Z dymem pożarów wstrząsnęło zaprożce,
Z kurzem krwi bratniej ziemia pójdzie kwiecie -

A z drugiej strony brandeburski hrabia
Granice twoje z pruska poprzerabia.

Wtedy ustąpisz jako śmiechem zarzucą
I na znak zwrócenia wygrzmią kosy śmierci
Ci, coś ich bronił przed tatarską dzidą
Krwią twoich synów puszcze tyle stulecia -
Jak o tem świadczą na krwawych rubieżach
Polskie mogiły sławnych tych rycerzy.

Czuwaj Narodzie! na dziejów rozstaju
Sprawiedliwości rdzenia się gorzkiwo,
Ginąć bezprawia, trumf i mocarze,
Jak minął carat w porosłach Kremlina –
Wiesz mimo wszystko, jako Bóg na niebie,
Przetrwasz te klęski, które godzą w Ciebie.

Czuwaj Narodzie! na wszystko bądź gotów,
Chociaż Cię fremor wrażych sił otoczy,
Choć wśród szatańskiej fałszuj obrotów
Zamienni fikcji fryzjobrie zajrzeć w oczy –
W zwartym szeregu broń się z karbej strony,
Ufny w moc ducha i nieustraszony.

Nad sprawcom miecza rachunki już słońce,
W proch się rozsypią podstępne układy –
Z dziwną różdżkeą nadbiegają gońce

4.

Wielkiej braterstwo ludów olimpijady,
I wolności ludów i ich zwycięstwo w zgodzie
Krzepi się w jedności naszej Ojczyźnie! –

Jan Baran
Gor. L. L.
Nowy Jork
Szpital Czerwonego Krzyża

1.

W obliczu naszych przeprzeliśk.

Nie wzniosły hymnów, które pnie wieko cały,
Nie wysłuchano na ziemi i w niebie,
W bojach o wolność zwyciężstwa nie dały,
Ni miecze z ręku nie były w potrzebie.

Wyjdźmy raz z męczeńskich bezdrożnych otchłani,
I tej hekatombsy ofiar krwi i życia,
I wspólnej przeszłości, co grzbiet i dłonie
Ale nie wyniosły narodu z nocnic.

Zwróćmy się ku dziedzi i porzuconych siedzib
I winy w cuda, które się nie stają,
I wszystko, które przeszło, które przeszło
Ku lepszych skrzydeł obszarom nad wzgórza.

Rzucimy rébarane błagania i jęki,
Błędnych ogników nie rozpoznamy sfery -
Nasz w walce ze światem burzy tłuszcz francuzki
I kłów tygrysa i skrzydeł frantery.

Runęły nasze wiary i ideały,
Moralność ludzi z ewangelią w ręce
Zeszła do roli obłudnej kokoty
Stojącej w masce ich walki rycerze.

Tutaj nam drogę przejść w pokorze wypadnie
I nasze oczy sfanatyzować do bólu -
W przepaściach nieszczęść stawić czoło nie zdołam,
Na kamiennych posągach utrzymać się stokrotką

3.

Szczęsny w wiarach na dziejów kantagi
Do osnutych frodobni mchyli,
Lecz jako tany obrzydliwy Bogu
Ze wszystkiem czasem, co my dotąd wielbi.

Nie dla nas dany z niebios stoku!
Co się nam w inpin jedynie frowadzi,
Co wykuję my z głazu w frocie wola
Co wydrzeć z frawy mocy siłę chcą dni! —

Więc niejmy wolę mieczem nie inzyte,
I kark krwawiste, w klinu mat uderzy,
I wiarę w siebie na rylisznach zatkniętę,
I stalowego odpowiedź francerza.

Przeklinamy tronu skarżyć się marzeniu,
Kunsty omamień frawdy Człowieczeń, —

To dla nas tylko spełnić się ma zamiar,
Co sami sobie z dnia tego wybrać uprzejmie.

Kraków, roku 1916.

Ludomir Germanowicz

Ludomir Benedyktowicz

Z cyklu powieści przejmujących

Wołga widzieć przez prekso oppolana
Która nosiła Tatyków przeklętych imiona
I do jakiego celu Twoje krzyże śpieszą,
Drogą z łez, z jękami, z płomieniami, krwawą?

Ty, co po pysznej Wiedzy drapieżny bekiesz,
I pożera tłomem Postępu kajecy gięć kolana,
Do Tęcze nad zgrozą pozdrawiasz pielgrzymy,
Uśpionego sprzysiężenia obiecujące pana —

Ty dziś zdeptany wróżby o braterstwie narodów,
W otchłanie nienawiści strącasz je z drabinie,
Ty krzyżyk z kładem i grzmiący wszystkowładny grodów,
Z nagiego krzyżami mogił tych porąbia bezładnie —

Z krwawem piętnem Kaina Z widmem nędzy i głodów
Czekaj, aż się ta Ziemia pod tobą zapadnie.

II.

Na tym padole złodziei bój kipi na noże,
Storczą miast pobratymcze zgliszcza i ruiny
Złote łany, sporite w rojenną obrożę,
Świecą plokota pustką bezpłodnej dziedziny.

Ponad stopami trupów wschodzą po dniu złorze
I na krwawe bezdroża spoglądają czyny,
Którym żadna moc ducha powstrzymać nie może,
Ani krew ich trwania przerwać godziny.

Nikt nie wie, kiedy wpadnie w zdradny odmęt wiru
Wszędy głodem ścigana kroczy upiorna bosa,
Na duże pada całun cmentarnego kiru,
Który rzuca rzeźbę śmierci pustoszyca kosa —
A nad tym wszystkiem Pan Bóg na tronie zgrozie
I krzyk pierwszy modłów leczył w niebiosa.

III. Zerwała się nad światem groźna zawierucha,
Jakiej wtórnik nie widział i dzieje nie pomną —
Rozpostarło się prawo pałki i obucha,
Warczącego się bezdziecem przemocy nieznaną.

Tam w błękitach Opatrzność na wojska głuszą,
Na ziemi głód i nędza nad rzeszą bezdomną,
Na połamane skrzydła upornego ducha
Spada ciężar rozpaczy myśl nie przytomna.
A w tę przepaść miłości kurzawicą się bliźną
Wzięła tłum spekulantów i nędza i trudzi,
Lichwiarskę rodem z piekła w tadeuszową puścizną,
Gotowył Boga sprzedać, jak Judasze rudzi,
Którzy podobni wilkom rajowym rzeźbą bliźną,
Z ostatniej skóry żywcem obdzierają ludzi.
IV A więc aż tyle ofiar i krwi trzeba było,
Tyle ust popalonych, miast zmienionych w gruzy,
Tyle rzek z szatańską dokonanych siłą
I łzawej nienawiści z obliczem Medusy,
Tyle jadów żyjących atmosferą zgnilą,
Rozprzężeń zwrotnych piekieł wyzutych z służby —
By się sprawiedliwości podłość nieczyniła
I wysoki olbrzymowej spełniły się myśl.

O Polsko, z ramion krzyża zdjęta męczennico!
Zamszone twoje krzywdy i twoja Golgota —
Patrz jak w ogniu tęcz potęg, co się mieczem wzpięły,
Europa dziś cała przędzie się i miota,
Jak z gniotącej jej mózgi w tej walce przyrzeźbią
Za rozbiory życiem twoich krwawych płaci żywota.
V. Kiedy między nierobi z twych ramion opadną,
I w obliczu narodów stanieją w nowej chwale —
Lipkie grzeczy przeszłości zepchnij w przepaść na dno
Niech ci nic nie zostanie z tej klęski w udziale.
Patrzyj w prochu możnej pychy samorolę zdradną,
Uzbrój ducha narodu w damasceńskie stale,
By się nigdy nie cofnął przed ofiarą żadną,
Ni tam, gdzie czynu trzeba, nie ostygł w zapale.
A gdy prawo do życia przyrzekną ci w niebie
I nie podległa nigdzie na tronie z granitu,
Pamięć krwawych twoich pradziadowej glebie
I żagiel nad nią jasnej anielskiego świtu, —
ale w sterze władczy niej piorun w potrzebie
I tarczę hartowaną i ostrze dzisiejsze.

Lódomir Beneszlowicz. I

Na odlocie.

W 50 rocznicę szczęsnego powstania 1863 Lwów 1913.

Pół wieku przepłynęło falą ponad światem
Od chwili, gdy za Polskę wzniósł się bój ostatni —
I nad mogiłą powstańców ostatnich naszej krwi
wskrzesiciela
Wyciąga to nas ręce szczerbi dziś bratni.

I pytam głosem groźnym: » Co się z wami stało?
Z wami, którzyście głowy wyjęli z pierogu,
Coście z nami szli naprzód przez śmiertne zawieje,
Zaskoczyliby mieczem ojców tobyrowy na wrogu?

Gdzie ojczyzna kwiatami, za błogosławieństwo padli,
Czy jak zwarstwych powstańców, z krzyża przez zdjęta!?
Czy nawet zerwać z siebie nienawistne pęta,
Które nam narzucili wrogowie najadli?

II.

O duchu! czołem mogił stojący na straży!
Cóż my ci dziecinny na twoje pytanie? —
My, rozpłótłi na gruzach zbutwiałych ołtarzy
Wiewiący do ostatka w mgle zmartwychpowstania.

O duchu! powiedz cieniom poległych współbraci,
Że Ojczyzna nie stąpa w królewskiej purpurze,
Ale w pieśniach żałobnie grzechy ojców płaci,
Niosąc pochodnię światła przez grozy i burze,

Złoty łańcuch na głowie jej nikomu się błyszczy,
Dowódcze jutrzenka zarzy się rubinem,
W rozpisanych w górze promieni gromadzie,
Co się błyskawicą na niebie mienią szeregiem.

Idzie całkiem bezbronna, a jednak Jej wrogi
Pomimo swoją wielką potęgę oręża,
Mimo tłum wrogujących niepogód tak mnogi,
Drżą przed tą Jej postawą, dumnem wielkością.

III.

Spowiają się, gdy kto głośno wymówi Jej imię,
Każde słowo gorętsze jak grom ich przeraża;
Straszy ich mnie pieśni, gdy z natchnionym rymie
Śpiewa im o ~~cudownym~~ cudownem wskrzeszeniu Łazarza!

O! duchu! powieść Twojej tym naszym mogiłom,
Że naród mimo trwogi nikłe i niewolę,
Wielki z wojciech twoich wszystkich wyszedł wyżej,
Liczy na własne siły dziś na tym padole.

Twarde są jego losy, ale i hart dzisiaj —
Schylony z ciężkiej pracy na ojczystej roli,
Pomimo trosk i bólu tej ciemnej podróży,
Wraca z niego dziełem z tego, co do boli.

Odarty on ze swego królewskiego płaszcza,
Przed nim droga pokuty idzie z krzyżem bez końca,
Ale z piastowej chaty, anioł ów nagrzeszą,
A z pacierzem otrząsnę swego na ziemia.

IV

A my, my duchem bratni, my bliźniemu sprawie
Polski służyli wiernie całe nasze życie,
My dziś stoimy cisi, jak owce śród stawie,
Co synowie do ołtarza mają się o życie.

My płaczami pyszne i przeklęstwami
Za to, że za kraj innych bylibyśmy gotowi,
My obrzucani obrzucani gradem obelg i kamieni,
My.... Błogosławim Polsce i Jej Narodowi.

Błogosławim tym rozpłakim, którym z pod czoła
Łzy płyną płowy swych tęsknot z otwarte wierzeje,
I orzą zagon ojców, a nie siedzą zgoła,
Że tym chlebem żywiły się narodu dzieje.

Błogosławim tym rękom, co w tęsknic i znoju
Pracują po warsztatach, ufne w swoje siły,
A chcą o byt swój walczą z niewdzięcznym bojem,
Trzeba strząsają z siebie cudzoziemskie pyły.

V.

Błogosławiony tym, którzy rozgłosem dalecy,
Przez naukę prowadzą w przyszłość pokolenia,
I tym co idą kowami pomiędzy lud kmiecy,
By oświatą zgotować erę odrodzenia.

Błogosławiony mężczyźni tej, która się nazy
I walczy w wiecach tłum nieraz dla idei,
Ale w ofierze zagasnąć nie nabywa chwały
Wrogów naszej wiary, pragnień i nadziei.

Błogosławiony tym, którzy wierzą lud talentem
Ufodyadem promiennej chwały strojąc skroń matczyną—
I tym co hasłem walki w kamień pióra sztyletem,
Na nowy bój za Polskę sztandary rozwiną.

Błogosławiony rodzi prastarych dziedzicem,
Tym co zasnęli po mieczem, jak i po kądzieli;
Wszystkim z przyszłości Polski zatroskanym licem...
Błogosławiony tym nawet, co was przeklął [illegible] dzieci.

Rhys 8704 II

18

Benedyktowicz L.

Poezje

Utwory L. Benedyktowicza

/ 75.

12